

2) Należy wprowadzić prawny obowiązek rejestracji punktów sprzedaży wyrobów tytoniowych u właściwego burmistrza/wójta (prezydenta miasta). Wprowadzenie tego obowiązku ograniczy szarą strefę w obrocie tymi wyrobami oraz utrudni ich dostępność dla osób nieletnich. Wprowadzenie tej zasady doprowadziłoby do sytuacji, w której wyroby tytoniowe byłyby dostępne tylko w wyznaczonych i odpowiednio oznakowanych punktach, tak jak np. we Włoszech „tabbachi”. Równocześnie należy przyjąć, że w świetle ustaw dotyczących swobody działalności gospodarczej, obrót wyrobami tytoniowymi należy do działalności gospodarczej regulowanej.

3) Rejestracja punktów sprzedaży powinna wiązać się z uiszczeniem odpowiedniej opłaty na tzw. fundusz antynikotynowy, który byłby przeznaczony na finansowanie zapobiegania chorobom odnikotynowym, zwłaszcza nowotworów układu oddechowego i chorób układu krążenia, niekiedy trudnych do diagnozowania i długotrwałych w leczeniu.

4) Wydaje się sprawą konieczną przywrócenie kompleksowego programu edukacyjno-profilaktycznego w zakresie zapobiegania skutkom palenia tytoniu. O ile wiadomo, do 2014 r. Polska miała taki program, zaliczany wówczas do najbardziej skutecznych w Europie.

5) Ustawa w obecnym kształcie art. 5 nie chroni dostatecznie przed tzw. biernym paleniem. Najczęściej bywają sytuacje, w których osoba po wyjściu z obiektu chronionego (np. szkoły) narażona jest na wchłanianie dymu wydzielanego przez palacza, stojącego w pobliżu drzwi. Na wzór innych krajów należałoby wprowadzić strefy ochronne usytuowane w promieniu 10-15 m od danego obiektu. Ta kwestia była już rozważana podczas nowelizacji ustawy w 2010 r., ale jak dotąd, nie doczekała się rozwiązania, chociaż podobne rozwiązania obowiązują już w niektórych państwach.

6) Należy ustawowo dodać kompetencje zwalczania nikotynizmu: a) Krajowemu Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, b) gminnym komisjom rozwiązywania problemów alkoholowych, które zajmują się także narkomanią i uzależnieniami typu behawioralnego. To rozszerzenie kompetencji wymagałoby również zmiany w ustawie o zdrowiu publicznym.

7) Na wzór ustaw dotyczących alkoholizmu i narkomanii należy wprowadzić obowiązek edukacji antynikotynowej w: a) mediach publicznych, b) w programach nauczania szkół wszystkich typów. W tym przypadku oczekiwania należy wiązać z nowym przedmiotem szkolnym obejmującym edukację prozdrowotną.

8) W każdym z 367 powiatów w Polsce (grodzkich i ziemskich) winna być zlokalizowana łatwo dostępna poradnia antynikotynowa, służąc bezpłatnie wszystkim pacjentom, bez względu na ich stosunek do ubezpieczenia zdrowotnego.

9) Na opakowaniach wyrobów tytoniowych napisy ostrzegawcze winny być stylizowane w tonacji czarno-białej, na wzór nekrologów. Takie ostrzeżenia bardziej trafiałyby do wyobraźni osób palących.

10) Konieczną sprawą wydaje się wyeliminowanie pojawiających się nadal przypadków jawnej czy ukrytej reklamy (kryptoreklamy) wyrobów tytoniowych, najczęściej poprzez wprowadzenie zachęty do ich zakupu w pozornie neutralnej informacji. Od czasu do czasu pojawiają się również torby plastikowe z wizerunkami papierosów czy ulotki adresowane rzekomo do pełnoletnich palaczy. Dlatego uściślenia wymaga przepis art. 8 ustawy.

11) Wzorem ustawy o wychowaniu w trzeźwości...do ustawy antynikotynowej przydałoby się wprowadzić przepis o zakazie sprzedaży wyrobów tytoniowych na kredyt albo pod zastaw. Takie przypadki mają miejsce zwłaszcza w małych miejscowościach.

12) Przed nałogiem nikotynowym w pierwszej kolejności należy chronić dzieci młodzież. W tym zakresie przedkładam dwa rozwiązania: a) wprowadzenie, postulowanego już w 2010 r. zakazu palenia podczas przewozu dzieci pojazdem mechanicznym, np. do 13. roku życia. Podobny przepis od kilku lat obowiązuje w sąsiedniej Litwie, a ten cel można by również osiągnąć, nowelizując ustawę – Prawo o ruchu drogowym; b) zdecydowanego zaostrzenia kar za udostępnianie wyrobów tytoniowych osobom nieletnim, np. z obecnych 2 tys. zł do co najmniej 30 tys. zł, z równoczesną możliwością wymierzenia przez sąd środka karnego w postaci kilkuletniego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej związanej z obrotem wyrobami tytoniowymi. Byłoby wielce pożądaną rzeczą wprowadzenie zasady, iż sprzedaż wyrobów tytoniowych, podobnie, jak napojów alkoholowych odbywa się wyłącznie w wydzielonych miejscach, w których wstęp jest możliwy wyłącznie osobom pełnoletnim, po włożeniu do czytnika dokumentu tożsamości, stwierdzającego wiek nabywcy.

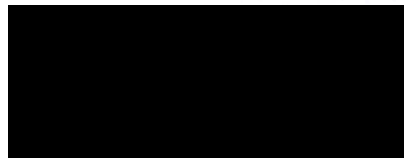
13) Obecnie w Polsce wyroby tytoniowe są nadmiernie eksponowane w punktach sprzedaży, począwszy od kioski poprzez małe sklepy osiedlowe aż po super i hipermarkety. Wzorem przodujących państw, anglosaskich i innych, należałoby do ustawy wprowadzić zasadę, że wyroby tytoniowe są przechowywane z zamkniętych schowków, otwieranych jedynie na żądanie pełnoletnich klientów. Wystarczyłby napis: „tu sprzedaje się wyroby tytoniowe”, z wyszczególnieniem ich gatunków.

14) Po okresie pandemii obserwuje się znaczący wzrost łamania zakazu palenia w miejscach niedozwolonych, w tym na peronach dworcowych i stanowiskach dworców autobusowych. Należałoby zatem podnieść obecnie obowiązująca grzywnę 500 zł

w postępowaniu mandatowym za naruszenie tego zakazu do kwoty przynajmniej 1000 zł albo wyższej, aby przestrzeganie zakazu stało się powszechne i bardziej skuteczne.

Niniejsza petycja nie rozwiązuje wszystkich problemów związanych z plagą niktynizmu w Polsce oraz z biernym paleniem, szczególnie w otoczeniu małych dzieci. Jest program adresowany do dzieci, których rodzice nadużywają alkoholu. Nie ma natomiast spójnego programu skierowanego do rodziców, którzy nadmiernie palą przy dzieciach, poza hasłem: „Mamo, tato proszę, nie pal przy mnie”. Uważam, że resort zdrowia wspólnie z Rzecznikiem Praw Dziecka, resortami sprawiedliwości oraz spraw wewnętrznych winien, w trybie przepisów ustawy dotyczącej przemocy domowej, wkroczyć wszędzie tam, gdzie są sprawdzone wiadomości o stałym narażeniu dzieci na inhalację dymu nikotynowego. Ten niebezpieczny proceder uprawia obecnie w Polsce co najmniej 10% rodziców/prawnych opiekunów dzieci. Jest to forma przemocy wobec dziecka, mogąca również nosić znamiona znęcania się nad nim (art. 207 § 1 i 2 kk) lub/i narażenia go na ciężki rozstrój zdrowia, a nawet utratę życia (art. 160 § 1 i 2 kk). Jak dotąd, brakuje w polskim prawie karnym lub wykroczeń odpowiednika przepisu art. 208 kk, dotyczącego rozpijania nieletnich, który chroniłby dzieci przed np. częstowaniem ich wyrobami tytoniowymi ze strony osób dorosłych.

2 powiornien

28508

POTWIERDZENIE
ODBIORU

PRIORYTET
PRIORITAIRE

(00)559007734149742878

Poczta Polska
Opłata pobrana 13.80 gr

Ministerstwo Zdrowia
Departament Zdrowia Publicznego
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa